

Lukáš Hájek: Nový domov – exilové periodikum Čechoslováků v Kanadě mezi lety 1950 – 1968. Liberec 2010

Student Lukáš Hájek se ve své práci věnuje rozboru exilového časopisů Čechoslováků v Kanadě Nový domov od zahájení jeho vydávání v roce 1950 až do roku 1968. Po stručné informaci o dalších česky nebo slovensky tištěných krajanských periodikách v Kanadě se zabývá okolnostmi vzniku Nového domova, jeho zakotvením v krajanském prostředí a úkoly, které v jeho rámci časopis plnil. Stranou neponechává ani spory v krajanské komunitě, které se samozřejmě dotkly i redakce časopisu. Velkou pozornost pak zaměřuje na obsah periodika, a to jak po stránce věcné (zabývá se mj. pravidelnými rubrikami), tak i formální. V dílčích sondách přináší rozbor zpravodajství časopisu o důležitých událostech v Československu i ve světě, konkrétně událostí v Polsku a Maďarsku v roce 1956, berlínské krize v r. 1961, války ve Vietnamu a především tzv. Pražského jara v Československu v roce 1968. Závěr tvoří medailony vybraných významných redaktorů Nového domova. Práce je opatřena rozsáhlou obrazovou přílohou vhodně dokumentující obsah časopisu i okolnosti související s jeho vydáváním.

Student Hájek vycházel z existující nepříliš četné literatury a především z rozsáhlé pramenné základny. V rámci projektu Gymnázia F. X. Šaldy v Liberci Neviditelné oběti komunismu měl možnost získat přímo v Kanadě materiály z archivu Masarykova ústavu, který Nový domov vydával, i od řady pamětníků. S nimi uskutečnil též rozhovory, které ve své práci využil. Pramennou základnu doplnil o studium v knihovně samizdatové a exilové literatury Libri prohibiti v Praze. Využité informace kriticky vyhodnocuje, nezdráhá se mj. upozornit na to, že v rámci antikomunistické angažovanosti se redaktoři Nového domova někdy dostávali do rozporu s požadavkem novinářské vyváženosti a objektivity. Práce bezesporu přispívá k poznání života českých a slovenských krajanů v Kanadě. Na jejím celkově vysoce kladném hodnocení nemění nic ani některá sporná tvrzení (např. na s. 33 tvrzení o tom, že západní Evropa nejevila o vietnamskou válku přílišný zájem, s. 34 obsahuje až příliš zjednodušené odůvodnění okupace Československa) a terminologické nepřesnosti (mj. pro čs. zpravodajskou službu používá na s. 45 termín „Československá komunistická rozvědka“). Za přínosné by se jevílo, kdyby autor pokračoval ve své analýze časopisu i pro období po roce 1968.

PhDr. Jaroslav Pažout, PhD.
Katedra historie
Přírodovědně-humanitní a
pedagogické fakulty
Technické univerzity v Liberci